

SLUČAJ PLOČE: PIROTEHNIČAR RANKO DELIĆ SVJEDOK I SUDIONIK DOGAĐAJA IZ 1991. GODINE

Ploče umalo razorene poput Hirošime

PLOČE • "Ploče su 1991., tijekom akcije 'Zelena tabla-Mala Bara', trebale biti srušene sa zemljom." Tvrdi to **Ranko Delić**, 53-ogodišnji pirotehničar koji je kao minski specijalist u pločanskoj vojarni radio od 1975. godine, gdje ga je zatekao početak Domovinskoga rata.

Nakon završetka akcije, Delić je s pukovnikom **Stjepanom Bernardićem Kulom** došao u skladište u Tatinji, gdje je i radio na remontu, održavanju i pripremi minsko-eksplozivnih sredstava. U centralnom skladištu gdje su bile uskladištene sve mine nalazilo se više od 300 tisuća kilograma TNT eksploziva i raznih eksplozivnih naprava, a u blizini su bili i spremnici s gorivom. Nakon ulaska, primijetili su na sredini skladišta jedan kontejner s kojeg je bio skinut poklopac s plombom. U njemu su bila postavljena dva TEP-a, od kojih je jedan bio aktiviran. TEP je tempirno eksplozivno punjenje s 15 ki-

lograma razornog heksogena i u okviru naoružanja bivše JNA nalazio je jedino u Pločama, što dovoljno govori o važnosti toga skladišta. U slučaju da je došlo do eksplozije, Delić smatra da bi njezina jačina bila ravna snazi atomske bombe bačene na Hirošimu.

Eksplozija bi se, uvjeren je naš sugovornik, reflektirala od obližnjega brda prema gradu brzinom 5,5 tisuća metara u sekundi. Zračni udar srušio bi sve zgrade i luku, a plimni val visok nekoliko metara koji bi došao kroz ulaz u luku potopio bi ostatke grada.

Apokaliptični scenarij nije se ostvario zbog neznanja onoga koji je postavljao eksploziv, jer su TEP-ovi tako konstruirani da se detonator nalazi na drugome mjestu, odakle ga je trebalo prebaciti. Delić je bio samo jedan od devetorice ljudi u bivšoj državi koji je znao rukovati tim suvremenim eksplozivnim napravama, a za točnu lokaciju detonatora u vojarni je, osim njega,

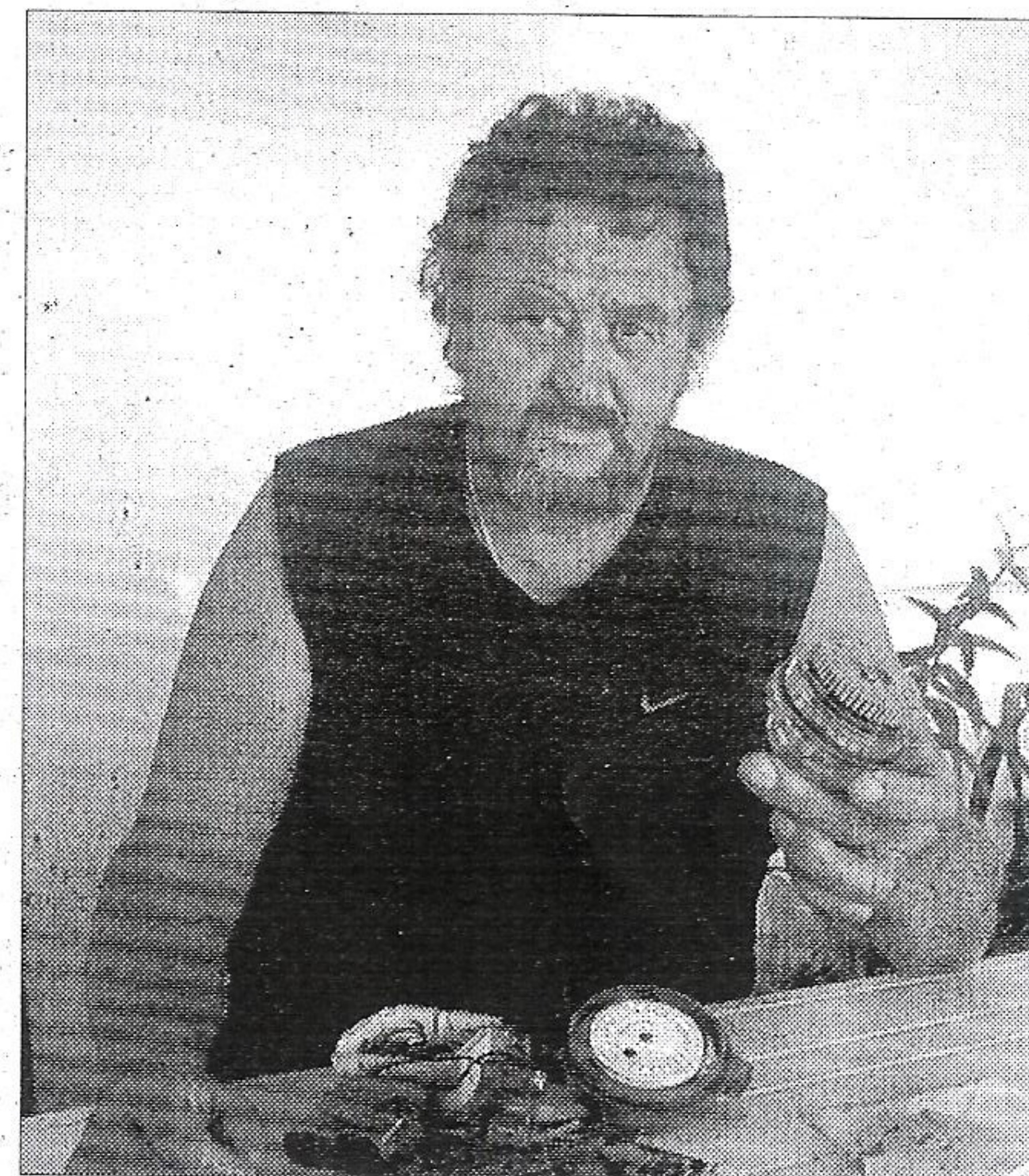
Da je došlo do eksplozije, Delić smatra da bi njezina jačina bila ravna snazi atomske bombe bačene na Hirošimu. Eksplozija bi se reflektirala od obližnjeg brda prema gradu brzinom 5,5 tisuća metara u sekundi. Zračni udar srušio bi sve zgrade i luku, a plimni val visok nekoliko metara koji bi došao kroz ulaz u luku potopio bi ostatke grada

znao još samo zastavnik **Stojan Zec**. Prema Deliću, Zec, za razliku od njega koji je bio u stalnim kontaktima s hrvatskom policijom, nije znao za akciju, a napad ga je zatekao u Malim barama na dužnosti zapovjednika straže, gdje se sa svojim vojnicima odmah predao i nije pravio probleme.

Delić je, kao vodeći pirotehničar, koji je od 1991. do 1994., kada je napustio HV, razminirao više od 23 tisuće minsko-eksplozivnih naprava, razriješio još jednu dilemu oko koje se u Pločama lome koplja: "Za vrijeme akcije ništa nije bilo minirano, ni Tatinje, ni Male

bare ni vojarna, o čemu sam obavijestio i policiju. Table s oznakom 'Mine' sam ja postavio, po nalogu **Jovanova**. Tek poslije, nakon naredbe iz zapovjedništva južnoga bojišta, ja sam osobno minirao sve objekte, da bih ih, nakon nekog vremena, deminirao."

Kad je u pitanju uloga **Jovanova**, Delić smatra da on jednostavno nije imao kontrolu nad događajima u vojarni. Koliko je značenje Ploča u naoružavanju HV-a dovoljno govori i činjenica da su jedina minsko-eksplozivna sredstva podvodnoga naoružanja kojima je naša vojska raspola-

Ranko Delić: "Tempirno eksplozivno punjenje poput ovoga bilo je aktivirano"

gala na početku rata stigla iz toga grada. Delić opisuje kako je u Pločama pravio plutajuće mine, od TEP-ova, TNT-a i benzina, u bačvama, postavljenima na palete koje su puštali u more da ih kurenat nosi prema brodovima JNA, usidrenima ispred grada.

Od mina težine 1200 kilograma, koje su postavljane u betonske blokove sa stotinama granata i čelika, konstruirao je zaprečne mine od 8 tona, vjerojatno najveće mine u povijesti ratovanja. Bile su postavljene na kamione i trebale su po-

služiti za zaprečavanje prolaza u slučaju da se JNA pokuša probiti iz Hercegovine prema dolini Neretve, a aktivirale su se daljinskim upaljačem s 12 kilometara udaljenosti.

Ranko Delić je obišao sva ratišta u Hrvatskoj, jedini je preadaptirao podvodne mine AIM za kopnenu uporabu, obučavao je američke instruktore za podvodno naoružanje, prenosio znanje pripadnicima I. i IV. gardijske brigade ... Danas živi u Drveniku s obitelji i nema posla.

A. ŠUNJIĆ

SLOBODNA DALMACIJA

Glavni urednik **Dražen GUDIĆ**
drazen.gudic@slobodnadalmacija.hr
Zamjenici glavnog urednika
Mladen KRNIĆ (dnevna operativa), **Krunoslav KLJAKOVIĆ**
(teme), **Ilija MARŠIĆ** (dopisništva)

DOPISNIŠTVA:
ZAGREB 01/4890-111, FAKS 01/4890-112, 01/4890-113, **RIJEKA** 051/211-135, 214-953, **PULA** 052/214-539, **OSIJEK** 031/203-131 FAKS 203-130, **ZADAR** 023/211-555, 212-066

Osnivač, izdavač i tiskar
SLOBODNA DALMACIJA d.d.
21000 Split, Hrvatske mornarice 4.
www.slobodnadalmacija.hr
www.slobodnadalmacija.com

KOMERCIJALNI OGLASI
Tel.: 021/352-941, 352-688; Dizajn: 352-691; Faks: 383-096;
Propaganda: tel.:021/352-750, fax: 021/383-096; E-mail: marketing@slobodnadalmacija.hr ■ **SARAJEVO**